

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ**

Мін'юст

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001

тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83

E-mail: callcentre@minjust.gov.ua,

themis@minjust.gov.ua,

Web: <http://www.minjust.gov.ua>,

код згідно з ЄДРПОУ 00015622

**Голові Комітету
Верховної Ради України
з питань правоохоронної
діяльності
Сергію ІОНУШАСУ**

Шановний Сергію Костянтиновичу!

Міністерство юстиції України відповідно до Вашого листа від 21.02.2023 № 04-27/3-2023/35673 опрацювало проєкт Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за незаконну діяльність з буріння та використання свердловин для добування підземних вод» (реєстр. № 9021 від 16.02.2023), внесений на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України Єфімовим М.В. та іншими (далі – проєкт Закону), і в межах компетенції повідомляє таке.

Як вбачається з пояснювальної записки, проєкт Закону розроблено у зв'язку з необхідністю встановлення адміністративної відповідальності за буріння суб'єктами господарювання свердловин для добування підземних вод без ліцензії на провадження відповідного виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню відповідно до закону, або у період зупинення дії такої ліцензії повністю або частково, а також за незабезпечення ліквідаційного санітарно-технічного тампонажу таких свердловин після припинення їх експлуатації. Необхідність розроблення цього законопроєкту також визначена в абзаці шостому підпункту «а» підпункту 2 пункту 1 рішення Ради національної безпеки і оборони України від 23.03.2021 «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації», введеного в дію Указом Президента України від 23.03.2021 № 111, та абзацом п'ятим підпункту 3 пункту 1 рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30.07.2021 «Про стан водних ресурсів України», введеного в дію Указом Президента України від 13.08.2021 № 357. Вказаними положеннями надано доручення Кабінету Міністрів України у тримісячний строк розробити та подати на розгляд Верховної Ради України проєкти законів щодо внесення змін до законів України стосовно посилення відповідальності суб'єктів господарювання за буріння та використання свердловин без відповідних дозвільних документів, а також за незабезпечення належного ліквідаційного санітарно-технічного тампонажу свердловин після припинення їх експлуатації.

За результатами опрацювання окремі положення проекту Закону викликають такі зауваження.

1. Пунктом 1 розділу I проекту Закону пропонується Кодекс України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) доповнити новою статтею 60¹ «Незаконна діяльність з буріння свердловин для добування підземних вод».

У зв'язку з наведеним зазначаємо, що спеціальним законодавчим актом, який регулює водні відносини в Україні, є Водний кодекс України (далі – ВКУ). У результаті аналізу ВКУ не виявлено норм щодо особливостей *видачі ліцензій з буріння свердловин для добування підземних вод*.

Зокрема, статтею 44 ВКУ, якою визначено обов'язки водокористувачів, *не передбачено обов'язку водокористувачів щодо отримання ними таких ліцензій*.

При цьому відповідно до пункту 5 статті 43 ВКУ водокористувачі мають право, зокрема, споруджувати *гідротехнічні та інші водогосподарські об'єкти, здійснювати їх реконструкцію і ремонт*.

Згідно з частиною першою статті 106 ВКУ спеціальні роботи по спорудженню експлуатаційних свердловин на воду здійснюються згідно з проектно-кошторисною документацією організаціями, які мають відповідні дозволи на виконання таких робіт.

У частині, що стосується встановлення адміністративної відповідальності за незаконну діяльність з буріння свердловин для добування підземних вод *без відповідних ліцензій*, як передбачено проектом Закону, зазначаємо, що відповідно до пункту 7 частини третьої статті 110 ВКУ відповідальність за порушення водного законодавства несуть особи, винні у *самовільному проведенні гідротехнічних робіт (будівництво ставків, дамб, каналів, свердловин)*.

У розумінні КУпАП самовільне проведення гідротехнічних робіт є складовою ознакою порушення правил водокористування, за яке в порядку статті 60 цього Кодексу встановлено адміністративну відповідальність.

Разом з тим на розгляд Верховної Ради України внесено проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо ліцензування діяльності з буріння та використання свердловин для добування підземних вод» (реєстр. № 9020 від 16.02.2023), яким передбачено внесення змін до Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» та Водного кодексу України в частині віднесення буріння свердловин з метою водопостачання та їх ліквідації та/або тампонування до видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, та видачі відповідної ліцензії центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, у галузі управління і контролю за використанням і охороною вод та відтворенням водних ресурсів.

Враховуючи зазначене, вказані законопроекти мають розглядатись Верховною Радою України одночасно, оскільки за своїм змістом вони містять спільний предмет правового регулювання.

Зважаючи на законодавчі пропозиції, передбачені проектами законів України за реєстр. №№ 9020 9021, звертаємо увагу, що на сьогодні статтею 164 КУпАП встановлено адміністративну відповідальність за порушення порядку провадження господарської діяльності, зокрема за провадження господарської діяльності без отримання ліцензії на провадження виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню відповідно до закону, або у період зупинення дії ліцензії.

2. Пунктом 2 розділу I проекту Закону пропонується внести зміни до абзацу двадцять дев'ятого пункту 1 частини першої статті 255 КУпАП, передбачивши, що у справах про адміністративні правопорушення, що розглядаються органами, зазначеними в статтях 218–221 цього Кодексу, протоколи про правопорушення мають право складати уповноважені на те посадові особи органів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів за статтею 60¹ КУпАП в редакції проекту Закону.

Звертаємо увагу, що наведені зміни не передбачають механізму реалізації цієї статті в редакції проекту Закону в частині визначення органу, уповноваженого на розгляд справ за вказаною статтею.

З урахуванням викладеного проект Закону потребує додаткового перегляду та відповідного доопрацювання.

З повагою

Міністр

Денис МАЛЮСЬКА